

Kainuun ympäristöterveyspalvelut

31.7.2023

Kainuun ELY-keskus
kirjaamo.kainuu@ely-keskus.fi
PL 115
87101 KAJAANI

(KAIELY/514/2023)**AHVENVAARAN TUULIVOIMAHANKKEEN HARKINNANVARAINEN
YVA-MENETTELY; PUOLANKA**

Kainuun ELY-keskus pyytää terveydensuojeluviranomaisen lausuntoa Solar-Wind Finland Oy:n hakemukseen koskien päätöstä harkinnanvaraisen YVA-menettelyn soveltamisesta Puolangan Ahvenvaaran tuulivoimahankkeeseen.

Hankekuvaus

SolarWind Finland Oy suunnittelee viiden tuulivoimalan rakentamista Ahvenvaaran alueelle, joka sijaitsee noin 7 km etäisyydellä Puolangan taajamasta etelään. Suunnitelman mukaan tuulivoimalat ovat yksikköteholtaan maksimissaan 7,2 MW, jolloin tuulipuiston kokonaisteho on 36 MW. Suunnitelmassa esitetty voimaloiden napakorkeus on maksimissaan 175 m, siiven maksipituus 86 m eli hipaisukorkeus maksimissaan 261 m. Turbiinien tarkempi nimellisteho ja sijaintipaikat tarkentuvat yksityiskohtaisen kartoituksen ja suunnittelun yhteydessä, voimaloiden tyyppi voi myös muuttua.

Tuulipuisto on alustavasti suunniteltu liitettäväksi 110 kV linjaan Puolangan muuntoasemalla. Maakaapelointi suunnitellaan tehtävän tietä pitkin noin 11 km muuntoasemalle asti, jolloin ei tule ylimääräisiä ympäristörasituksia.

Lähin Natura-/luonnonsuojelualue (Kiiminkijoki) sijaitsee suunnittelualueelta noin 1,5 km päässä alueesta. Lähimpään taloon on voimalasta matkaa 1,6 km. Alueella ei ole yleis- tai asemakaavaa.

Hankkeen ympäristövaikutukset

Hanketoimijan mukaan hankkeen ympäristövaikutukset muodostuvat pääasiassa maiseman muutoksista, luontoon kohdistuvasta vaikutuksesta ja

---

Osoite

Sotkamon kunta
Kainuun ympäristöterveyspalvelut
Tehdaskatu 11
87100 Kajaani

Puhelin

(08) 615 5811/
vaihe
Y-tunnus 0189766-5

E-mail

kirjaamo@so tkamo.fi
ymparistoterveys@so tkamo.fi
etunimi.sukunimi@so tkamo.fi

Internet

www.sotkamo.fi

melusta, roottorin lapojen näkymisestä, sekä rakentamisen aikaisesta liikenteestä.

Voimaloiden paikat on alustavasti valittu siten, että etäisyys lähimpiin asutuksiin tai kesämökkeihin on yli 1600 m ja jokaisen voimalan rakennustoimia varten on varattu noin 1 hehtaarin maa-ala. Tarkemman kaavoituksen (mm. melu- ja välkemallinnuksen ja naapurien kuulemisen) seurauksena yksittäisten voimaloiden paikkoja saatetaan muuttaa suunnitellusta.

Alueen läheisyydessä mahdollisesti olevat lintujen pesimäalueet ja muuttoreitit kartoitetaan kaavoituksen yhteydessä lintuselvityksessä ja ne otettaisiin huomioon voimalapaikkojen sijoittelussa. Projektin aikana tehdään lisäksi tarkentava melu- ja välkemallinnus, laaditaan valokuvasovitteet maiseman muuttamisen mallintamista varten, sekä tarkennetaan projektin muut biologiset ja geologiset vaikutukset.

Rakentamisen ja toiminnan aikainen logistiikka tullaan järjestämään olemassa olevaa tiestöä käyttäen sen ollessa mahdollista (parannetaan tarvittaessa) ja aivan voimaloiden läheisyyteen rakennettujen uusien kulkuväylien kautta. Tiestön parannukset, sekä uudet tiestöt tullaan tarkentamaan kaavoituksen yhteydessä.

Terveysturvaviranomainen on tutustunut asiakirjoihin ja toteaa lausuntoon seuraavaa:

Päätettäessä arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa, on otettava huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Tuulivoimapuiston elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvat haitalliset vaikutukset ovat koettuja ja asukkaat kokevat vaikutukset aina yksilöllisesti. Vaikutukset kohdistuvat luonnollisesti eniten tuulivoimaloiden lähellä asuviin ja niihin asukkaisiin, jotka kokevat tuulivoimaloiden näkymisen ja maisemavaikutukset tai tuulivoimaloiden äänen ja välkkeen sekä lentoestevalot häiritseväksi.

Hankealue sijoittuu maakuntakaavassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettulle alueelle ja vaihemaakuntakaavassa Kiiminkijoen kehittämisen yhteistyöalueelle. Hankealueen itäpuolella on maakuntakaavassa merkitty kaivoslain piiriin kuuluvien kaivoskivennäisten hyödyntämiseen tarpeellisia alueita. Hankkeella on vaikutuksia nykyiseen maankäyttöön.

Harkintapyyntöaineistossa ei ole tarkemmin tuotu esille asutusta tai muita häiriintyviä kohteita hankkeen vaikutusalueella ja lähiympäristössä eikä ollenkaan yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa. Kuitenkin hankkeen suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota ihmisiin kohdistuviin vaikutuksiin.

Osoite

Sotkamon kunta
Kainuun ympäristöterveyspalvelut
Tehdaskatu 11
87100 Kajaani

Puhelin

(08) 615 5811/
vaihe
Y-tunnus 0189766-5

E-mail

kirjaamo@sotkamo.fi
ymparistoterveys@sotkamo.fi
etunimi.sukunimi@sotkamo.fi

Internet

www.sotkamo.fi

Terveysturvaviranomainen näkee myös puutteena, ettei hankkeen vaikutusalueen laajuutta ole esitetty materiaalissa.

Asukkaiden huolta on lisännyt useat lähialueen vireillä olevat tuulivoimahankkeet ja siksi vaikutusten arvioinnissa korostuu yhteisvaikutusten selvittäminen. Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on otettava huomioon kyseisen tuulivoimahankkeen sekä eri tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset erityisesti asutukseen, maisemaan, linnustoon, luonnon monimuotoisuuteen, eläimistöön ja ekologiaan yhteyksiin sekä kulttuuriperintöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Yhteisvaikutuksia tulee arvioida ainakin Hirvivaara-Murtiovaara sekä Ukonkangas tuulivoimahankkeiden kanssa, jotka sijoittuvat lähimmäksi Ahvenvaaran hanketta.

Aineiston perusteella arviointiin liittyy lisäksi epävarmuustekijöitä lopullisen voimalaitostyyppin ja voimalatehon valinnassa sekä voimalapaikkojen sijoittamisessa, jotka voivat vaikuttaa todellisiin melutasoihin ja välkeaikoihin. Myöskään erityisiä toimenpiteitä, joilla pyritään välttämään tai ehkäisemään hankkeen merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia ei ole tuotu esille materiaalissa.

Terveysturvaviranomainen pitää prosessista riippumatta tärkeänä tuulivoimahankkeiden aiheuttamien vaikutusten kattavaa selvittämistä, mikä perustuu riittäviin selvityksiin. Arvioinnissa tulee ottaa huomioon ihmisiin, maisemaan ja luontoon kohdistuvat vaikutukset.

Terveysturvaviranomainen suosittaa harkinnanvaraisen yva-menettelyn soveltamista, sillä hankkeen kokonaisvaikutukset epävarmuustekijät huomioiden yhdessä muiden tuulivoimahankkeiden vaikutusten kanssa voivat muodostua merkittäviksi.

Terveysturvaviranomainen myös katsoo, että YVA-menettely lisää enemmän osallisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia. Vaikutukset koetaan merkittävinä varsinkin, mikäli asutus jää usean tuulivoimapuiston väliin.

Kainuun ympäristöterveyspalvelut
Terveysvalvonta

Päivi Nykänen
ympäristöterveysjohtaja

Päivi Parikka
terveystarkastaja

Osoite

Sotkamon kunta
Kainuun ympäristöterveyspalvelut
Tehdaskatu 11
87100 Kajaani

Puhelin

(08) 615 5811/
vaihe
Y-tunnus 0189766-5

E-mail

kirjaamo@sotkamo.fi
ymparistoterveys@sotkamo.fi
etunimi.sukunimi@sotkamo.fi

Internet

www.sotkamo.fi